

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravocamo obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 114. — Štev. 114.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 17, 1939 — SREDA, 17. MAJA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

DRŽAVNA MILICA ŠČITI PREMOGARJE V HARLANU

6 ORGANIZACIJ PREMOGOVNIH BARONOV V KENTUCKY SE NOČE POBOTATI Z LEWISOM IN CIO

Po okraju so se razširile govornice, da je bilo poslano voajštvo na povelje washingtonske vlade, kar pa seveda ni resnica. — Piketi se ne smejo zbirati v velikih množicah. — V Pennsylvaniji dela že stotisoč premogarjev; drugi se danes vrnejo.

HARLAN, Ky., 16. maja. — V tukajšnjem okraju, ki je znan po svojih delavskih nemirih ter je že dobil vzdevek "krvavi" Harlan okraj, je bil včeraj obstreljen neki neunijski premogar, dva druga moška sta bila ranjena, nekega unijskega člana so pa miličarji tako pretepli, da so ga morali odvesti v bolnišnico.

Takoj nato je George S. Ward, tajnik Harlan County Coal Operators Association, katera ni hotela podpisati pogodbe, ki je bila sklenjena v soboto v New Yorku, sklical sestanek ter povabil nanj tudi zastopnike United Mine Workers.

Harlan County Coal Operators Association je ena izmed šestih zvez operatorjev v južnih državah ki že od nekaj niso hoteli imeti z Lewisom nobene opravka.

Iz Jellicoe, Tenn., je dospel sem Wm. Turnblaser, predsednik United Mine Workers za Harlan okraj, ter rekel, da mu bo najbrž uspelo podpisati pogodbo s tremi krajevnimi premogovnimi kompanijami. Kompanij ni hotel imenovati.

Operatorji južnih držav imajo razne zveze, in 6 teh zvez ni hotelo podpisati v soboto v New Yorku pogodbe z zastopniki United Mine Workers. Pogodba vsebuje namreč tudi točko glede unijskega šopa. Premogovniki tistih kompanij, ki so pogodbo podpisale, so včeraj začeli obratovati.

Po okraju so začele krožiti razburljive govornice. Nekdo je bil raznesel vest, da je bilo na povelje washingtonske vlade zvezno voajštvo poslano v Harlan okraj.

Milica je imela opravka edinole s Claude Howardom, tesarjem, zaposlenim pri Harlan-Wallins Co. Howard je pozneje izjavil, da ga je ustavil neki vojak, kateremu je rekel, da je namenjen proti domu. Vojak ga ni pustil preko mostu. Začela sta se prepirati, nakar ga je vojak udaril s puškinim kopitom po glavi. Precej poškodovanega so odpeljali v bolnišnico. Vojak je izjavil, da je hotel Howard po vsej sili z avtomobilom mimo njega in da se na njegovo ponovno povelje ni hotel ustavit.

V mestu Yancey, južno od Harlana, je bil ustreljen 33 letni Treed Bates, motorman neke premogovne družbe. Najbrž ga je ustrelil njegov svak Walter Rowe, katerega so aretirali.

George Titler, tajnik okrajne unije, je izjavil, da se je vrnilo komaj dva odstotka premogarjev na delo.

Governer Chandler, ki je ukazal mobilizacijo narodne milice za zaščito tistih premogarjev, ki hočejo delati, je rekel: — Ljudje zopet delajo. Vojake sem zato poklical, da tisti, ki žele delati, ne bodo nadlegovani. Delati pa hoče danes vsakdo.

Vojaki so dobili povelje razporediti vse velike skupine piketov. Pred upravo neke premogovne družbe se je zbralo nad tritisoč premogarjev, ki so se pa na povelje voajštva povsem mirno razšli.

Brigadni general Carter je izjavil, da bo dal zastražiti mejo države Virginije in države Tennessee ter skušal preprečiti prihod unijskih majnerjev.

Governer je odločno poudaril, da plača preskrbo vojakov država. Med ljudmi so se namreč razširile govornice, da vzdržujejo mobilizirano milico premogovne kompanije.

Sovjetska unija se še vedno obotavlja

5-LETNO DEKLE RODILO

Skoro neverjeten dogodek se je završil v republiki Peru. — Mati in otrok se dobro počutita.

LIMA, Peru, 16. maja. — V tukašnji porodnišnici se je završil izreden dogodek. Lina Medina, pet let stara indijanska deklica, je porodila zdravega otroka.

Ko je vodstvo bolnišnice poslalo to novico v svet, so zdravniki po drugih deželah neverjetno zmajevali z glavami.

Včeraj je pa izjavil dr. Hipolito Larrabure, vodja porodnišnice:

— Res je neverjetno, pa je resnično. Vsakemu zdravniku, ki dvomi o tem, bi priporočil, naj bi se na lastne oči prepričal. Lina Medina je stara pet let. Porod je bil precej težak, toda prestala ga je srečno. Mati in otrok sta popolnoma zdrava.

JUGOSLAVIJA PROTESTIRA PROTI POGODBI

BUKAREŠTA, Rumunska, 15. maja. — Iz najvišjih krogov prihaja potrdilo, da se je jugoslovanska vlada pritožila pri turški vladi v Ankarji glede sklepa angleško-turške zveze.

Jugoslavija kaže svoje presenečenje, ker je Turčija sklenila tako obsežno pogodbo, ne da bi se prej posvetovala s članicami Balkanske antante.

Pri vsem tem pa jugoslovanska vlada upa, da se bo vsled angleško-turškega sporazuma Bolgarska približala k svojim sosedom, zlasti še, ker ji vsled italijanske osvojitve Albanije preti nevarnost od osi Rim-Berlin.

NEMŠKI KREDIT JUGOSLAVIJI

BEOGRAD, Jugoslavija, 16. maja. — Dobro poučeni trgovski krogi pravijo, da bo Jugoslavija v najkrajšem času sprejela od Nemčije desetletni kredit v znesku 200,000,000 mark.

O tem kreditu bosta v Kolinu ob Reni razpravljali nemška in jugoslovanska gospodarska komisija. Ta kredit ali posojilo bo Jugoslavija odplačevala z železno rudo in drugimi rudami. Ako Jugoslavija sprejme to ponudbo, tedaj bo Nemčija prihodnjih deset let popolnoma vodila industrijski razvoj Jugoslavije.

Nemčija pa bo rudo plačevala z orožjem in železniškimi vozovi in lokomotivami.

PITTSBURGH, Pa., 16. maja. — Po šest tednov trajajočih "počitnicah" se je vrnilo včeraj v rove mehkega premoga nad stotisoč premogarjev.

SPORAZUM MED TURČIJO IN FRANCIJO

Sklenila bo vojaško zvezo. — V plačilo ji bo odstopila sandžak Aleksandreto.

PARIZ, Francija, 16. maja. — Francoski vnanji urad je naznanil, da je vlada pripravljena Turčiji odstopiti sandžak Aleksandreto v Siriji v plačilo, da sklene z njo vojaško zvezo, po kateri bi bilo francoskim bojnim ladjam dovoljeno pluti skozi Dardanele, ako bi prišlo do kake vojne.

Francoska pogodba s Turčijo bo slična angleško-turški pogodbi. Po pogodbi s Turčijo bo Francija odstopila Turčiji sandžak Aleksandreto, ki se nahaja na vzhodnem koncu Sredozemskega morja in na južni meji Turčije in ki pripada francoskemu mandatu na Sirijo.

Kralj Zog je vložil protest.

ZENEVA, Švica, 16. maja. — Albanski kralj Zog je pri Ligi narodov vložil pismen protest, ker se je Italija polastila njegove dežele, ter zahteva, da o tem razpravlja Ligin svet, ki se snide v ponedeljek.

Vsled tega protesta je Liga narodov postavljena na zelo težavno stališče. Ako je Zog še vedno priznan kot pravi kralj Albanije, tedaj ima pravico zahtevati, da pride zadeva do razprave pred Liginim svetom. Ako pa ni več kralj, temveč samo privatna oseba, tedaj njegov protest ni uradnega značaja.

Tajnik Liginega sveta Jos. A. Avenol je 14. aprila na brzojavko nove albanske vlade, ki je naznanila, da Albanija izstopi iz Lige narodov, odgovoril:

"Ker nimam oblasti odločiti, ako je to sporočilo v javno, ga bom predložil v obvestilo članicam Lige."

ROTHSCHILD NOČE GOVORITI O ODKUPNINI

PARIZ, Francija, 15. maja. — Ko so se Nemci polastili Avstrije, so aretirali znanega milijonarja barona Louisa de Rothschilda, ki je Žid po rodu. Poslali so ga v koncentracijsko taborišče, odkoder je bil šele te dni izpuščen. Po Franciji so začele krožiti govornice, da je moral plačati visoko odkupnino. Ko so ga častnikarji vprašali, koliko je resnice na tem, ni hotel odgovoriti ne tako, ne tako.

POLITIČEN VIHAR NA BALKANU

Pozivi, razdeljni me d prebivalstvo, zahtevajo kri za kri. — Bukarešta je vznemirjena.

SOFIJA, Bolgarska, 16. maja. — Pozivi, ki so bili razdeljeni v Istriu ob romunsko-bolgarski meji, zahtevajo kri za kri, ki so v sredo vstrelili 22 Bolgarov.

"Kri, ki je bila prelita, mora biti oprana s krvjo," pravijo pozivi.

Bolgari trdijo, da so orožniki vstrelili "nedolžne bolgarske vaščane" na meji, romunska vlada pa trdi, da so bili bolgarski roparji.

Romunski notranji minister Armand Calinescu je z vnanjim podtajnikom odpotoval v Dobrudžo, da preiskuje dogodek.

Ministrski predsednik Jurij Kjosjevanov je sprejel angleškega, nemškega in poljskega poslanca, da razpravlja z njimi o spopadih na bolgarski meji.

Trije može, ko so ušli krogom orožnikov, so bili včeraj izpraševani.

SOFIJA, Bolgarska, 16. maja. — Iz Dobrudže je pribežalo 16 Bolgarov, ki so se pridružili 60 beguncem, ki so pred kratkim prišli čez mejo. Vsi trdijo, da Romunci kruto preganjajo Bolgare v Dobrudži.

Zadnjih 16 beguncev je prišlo iz Belice, kjer so orožniki prejšnji teden ustrelili 22 bolgarov. Ta dogodek bo zelo škodoval odnošajem med Romunsko in Bolgarsko.

BUKAREŠTA, Rumunska, 16. maja. — Vsled obnovljene delovanja macedonskih komitašev so v nevarnosti prijateljski odnošaji med Romunsko in Bolgarsko.

Komitaši in roparji imajo dobra zavetišča po velikih gozdovih. V skupinah po 30 mož napadajo ljudi in jih ropajo. Ko pa pridejo orožniki, se razkrope in skrijejo po gozdovih. Nekateri komitaši so pobegnili na Bolgarsko, kamor jih romunski orožniki ne smejo zasledovati. Zadnja leta Bolgarska ni komitašem nudila nikakega zavetja na svoji zemlji, ker je ministrski predsednik Kjosjevanov pričel prijateljsko politiko do Bolgarske in je hotel zatrete macedonske komitaše. Vsled tega so napadli zelo ponehali in so izgubili vsak političen pomen. Bolgarska je zasledovanje komitašev snatrala za popolnoma notranjo zadevo Romunske.

Toda po italijanski okupaciji Albanije je Bolgarska nenadoma izpremenila svoje stališče proti komitašem. Macedonska agitacija je zopet naenkrat oživela, bolgarske zahteve po Dobrudži pa so postale glasnejše.

Poročila o vseh teh dogodkih

ANGLIJA IN FRANCIJA NAJ BI ZAŠČITILI ESTONSKO IN LETSKO

LONDON, Anglija, 16. maja. — Rusija je poslala svoj odgovor na angleške predloge za sporazum glede vojaške zveze proti agresivnim državam. Uradni krogi ničesar ne povedo o ruskem odgovoru, najbrže pa sedanjim pogajanjem nič ne pomagata.

Kolikor je znano, sovjetska vlada pravi, da angleški predlogi še ne jamčijo za popolno in trdno vojaško zvezo in medsebojno pomoč. Rusiji tudi ne zadostuje zagotovilo Anglije, da ji ne bo treba iti na pomoč Poljski prej, dokler niste zaradi Poljske zapleteni v vojno že Anglija in Francija.

Rusija trdno stoji pri svoji zahtevi, da je sklenjena trdnja vojaška zveza med štirimi, ali tremi državami. Po njegovem mnenju imajo angleški predlogi velike pomanjkljivosti, vsled česar bi mogla biti Rusija napadena skozi baltične države in za tak slučaj Anglija Rusiji ne daje nikakega zagotovila, da ji bo prišla na pomoč.

Po mnenju angleške vlade so zadnji ruski predlogi sicer neizpremenjeni, toda upa, da bo mogoče priti do kakega kompromisa. V tem slučaju pa bo morala Anglija do gotove meje ugoditi ruskemu predlogu za trdno vojaško zvezo.

Anglija se v prvi vrsti zadržuje na trdnih vojaških zvezah z Rusijo, ker ne zaupa komuniizmu, kakor tudi ne ostale evropske države.

Pri tem pa se Anglija trdno drži svoje pogodbe s Turčijo, ker ji bo služila za podlago za pogodbo z Rusijo.

V poslanski zbornici Chamberlain ni hotel odgovoriti na vprašanja, kako daleč so že dospela pogajanja z Rusijo. Z vsvo trdovratnostjo o tem ni hotel govoriti, dokler so pogajanja v teku. Tudi ni hotel odgovorjati na vprašanja, kako se zadržite proti angleškoruskim pogajanjem Poljska in Romunska. Rekel pa je, da bo podal o tem popolno izjavo v petek.

Toda merodajni krogi pravijo, da se Poljska in Romunska manj upirata zvezi z Rusijo, kot pa ste se upirali prvotno.

LONDON, Anglija, 16. maja. — Angleški vnanji minister lord Halifax upa, da bo odstranil vse zapreke med Londonom in Rusijo v razgovoru s francoskim vnanjim ministrom Georgesom Bonnetom in sovjetskim vnanjim podkomisarjem Vladimirovom Potemkinom. Vsi trije bodo v Ženevi zastopali svoje vlade pri Liginem svetu, ki prične v ponedeljek svoje zasedanje.

Anglija je predlagala, da Rusija obljubi, da bo šla, ako so tako na Romunskem, kot na Bolgarskem v časopisih prepovedana,

bo naprošena, v vojno za Poljsko in Romunsko in bi jima žo šli na pomoč Anglija in Francija. Rusija pa je stavila protipredlog, da Anglija in Francija sklenete z Rusijo trdno vojaško zvezo in jamčita neodvisnost vseh držav v vzhodni Evropi.

Diplomatski krogi pravijo, da je Rusija zahtevala tudi neodvisnost Estonke in Letške in da je sklicana konferenca generalnih štabov Anglije, Francije in Rusije. Rusija je mnenje, da more biti napadena skozi Litvinsko, Letsko in Estonko in Anglija ne bi bila obvezana ji iti na pomoč.

PARIZ, Francija, 16. maja. — Diplomatski krogi pričakujejo, da bo še ta teden prišlo do sporazuma med Francijo in Turčijo.

Ravno tako upajo, da bo v Ženevi prišlo do sporazuma med Anglijo in Rusijo.

Dobro poučeni krogi so mnenja, da bo v kratkem sklenjen sporazum med Parizom in Ankarjo brez vsakih težav, ker je bilo vprašanje glede sandžaka Aleksandrete povoljno rešeno.

ODHOD ŽIDOV IZ AVSTRIJE

DUNAJ, Nemčija, 16. maja. — Dunajska izdaja lista Voelkischer Beobachter poroča, da je od 180,000 Židov, ki so živel v Avstriji pred priključitvijo dežele k Nemčiji, zapustilo deželo 100,000. Poleg tega pa je še 120,000 Židov, ki se ne priznavajo kot Židje in o katerih ni znano, ako bodo odpotovali, ali pa bodo ostali.

RAZGLEDNICE
Newyorške
SVETOVNE
RAZSTAVE
DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO-
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBRIKE
50c
(Poština plačana)

Vsoto lahko pošljete v znakah
po 2 oziroma po 3 cente.

ZELEZNIŠKA NESREČA

Pet oseb je bilo usmrčenih, ko se je blizu Pittsburgha iztril vlak Pennsylvania železnice.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Table with subscription rates: Za celo leto valja list na Ameriko \$6.00, Za pol leta \$3.00, Za štiri leta \$1.50, Za New York na celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50, Za inostranstvo na celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$4.00

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: CHelsea 2-1243

DOPIŠI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujeta. Denar za naročnino naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri sremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivaličke naznači da hitreje najdemo naslovalca.

SOMOZA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Nedavno je dospel v Združene države Anastasio Somoza, predsednik republike Nicaragve.

Sedaj je v Washingtonu, D. C., ter skuša zainteresirati odgovorne in odločilne kroge za zgradnjo nadaljnega kanala, ki bi vezal Atlantič s Pacifikom. Kanal bi bil seveda speljan preko Nicaragve.

Somoza najbrž zavida sosednji republiko Panami več milijonsko najemu, ki jo dobiva za kanal. Po njih tega dela Panama tudi razne druge velike dobičke s kanalom, ki ni njena last.

Pred štiridesetimi leti so ugibali, kje naj bi zgradili vodno cesto med obema oceanoma.

Vpoštev sta prišli Panama in Nicaragua. Slučajno je padla določitev Panami v prid, ne pa Nicaragvi, dasi so tam vladale skoro iste razmere.

Izza onega časa je imela Nicaragua že nešteto vlad, iz želja vseh, od prve do zadnje, je bil dobičkanosni kanal, speljan skozi deželo.

Vlada Združenih držav je danes edina, ki se lahko loti takega načrta in ga tudi izvede, toda v Washingtonu ni za načrt posebnega zanimanja.

Panamski kanal začasno odgovarja svoji nalogi. Za več to 30 do 50 milijonov dolarjev bi se dalo napraviti nove zadrževalnice, da bi lahko plulo po njem še enkrat toliko ladij.

Kanal preko Nicaragve bi veljal najmanj dvajsetkrat več.

Pomisliti je pa treba, da proti Panamskemu kanalu v vojnem času precejšnja nevarnost. Mornariški krogi se bojijo sabotaže in bombnih napadov. Ena sama dobro vržena bomba utegne zaustaviti za več tednov ali mesecev promet v Panamskem kanalu.

V tem pogledu bi pa ne bil kanal preko Nicaragve nič bolj varen. Edinole v vojaškem oziru bi bil bolj važen, kar bi bilo pa seveda v zvezi z velikimi stroški.

Predsednik Somoza se bo udeležil raznih svečanosti, izkazovali mu bodo razne časti, na banketih bo moral poslušati govore, sicer se bo pa vrnil v domovino praznih rok.

Iz Jugoslavije

Strašen zločin dveh dečkov.

V vasi Kamenici v Bosni sta dva brata, stara 11 in 13 let, izvršila zločin, ki spada v vrsto najkrvoločnejših dejanj. Dečka sta doma ukradla puško in potem na pašniku ustrelila nekoga 12-letnega dečka. Ko je bil mrtvec, sta mu odrezala glavo ter ga zakopala poleg nekoga potoka. Umorjenega dečka so stari iskali ter naposled našli ob potoku okrvavljeno gomilo prsti in kamenja. Ko so gomilo razkopali, so našli v njej raznesarjeno truplo. Mlada morilec sta bila kmalu razkrinkana, a sta pred orožniki in vsašani govorila o svojem zločinu z največjo hladnokrvnostjo "Skregali smo se na pašni," sta dejala, "potem smo ga pa ubila."

Snubitev bogatega maharadže je zavrnila.

mlada in lepa sarajevska halerina Nada Rentarjeva. Z eksočičnim bogatašem iz Indije

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Table with exchange rates for Yugoslavia: Za \$ 2.40 Din. 100, \$ 4.70 Din. 200, \$ 6.80 Din. 300, \$ 10.70 Din. 500, \$ 21.40 Din. 1000, \$ 42.80 Din. 2000

V Italijo:

Table with exchange rates for Italy: Za \$ 6.30 Lir 100, \$ 12.60 Lir 200, \$ 18.90 Lir 300, \$ 25.20 Lir 400, \$ 31.50 Lir 500, \$ 37.80 Lir 600, \$ 44.10 Lir 700, \$ 50.40 Lir 800, \$ 56.70 Lir 900, \$ 63.00 Lir 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENJAM GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo se boljše pogoje.

NUMJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBJINO \$1.00

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST., NEW YORK

Zaradi naročja vej je tekla kri.

40-letni delavec Radjo Kozlica iz Bosanske Kostajnice je v okoliških gozdovih nabral naročje suhega vejčevja. Ko se je vračal domov, ga je na trgu v Kostajnici napadel logar Jankovič, hoteč mu vzeti vejčevje. Logar je Kozlico podrl na tla in ga pričel pretepati. Surovo postopanje logarja je priklicalo v ljudeh, ki so bili na trgu, ogorčenje. Grozeče so se zbrali okrog logarja. Ta pa je uspešno nanje puško in jih pozval, naj se razidejo. Tedaj pa je 55-letni Mehmed Drijača skočil proti podivjanemu logarju in mu iztrgal puško iz rok. Logar pa je potegnil revolver in oddal štiri strele na Mehmeda. Zadel pa ga je k sreči le v roko. Zaradi incidenta so oblasti uvedle strogo preiskavo.

Iz drvečega vlaka padel, pa ostal nepoškodovan.

V bližini železniške postaje Trnavec pri Zaječarju je padel iz drvečega potniškega vlaka neki štiriletni deček. Otrok je s svojim očetom in materjo sedel v oddelku 2. razreda, med vožnjo pa je šel iz kupeja po hodniku proti vratom. Posrečilo se mu je odpreti vrata. Močan sunek voza pa je povzročil, da je deček zgrbil ravnotežje in padel z vlaka. Neki potnik je opazil dogodek in je brž potegnil zasilno zavoro, nakar se je vlak ustavil. Ko so obupani starši hiteli v vlakovodje nazaj ob progi, da bi poiškali dečka, jima je le-ta veselo krilec z rokami, prihital naproti povsem zdrav in nepoškodovan.

Družba treh drznih vlomilcev.

ki so več ko eno leto strahovali središče beogradskega me-

sta, je sedaj padla v roke pravici. Trojica je debelo vlamljala v trgovine na Terazijah in sosednjih ulicah. Okrog 25 vlomov gre na njen rovaš. Vlomilec so prišli na sled po čudnem naključju. Neki trgovec s čevlji, čigar lokal so nedavno obiskali ti vlomilci, je v neki prodajalni kruha opazil na nogah slabo oblečenega človeka elegantne, povsem nove lakaste čevlje. Trgovec je na prvi pogled ugotovil, da spada ta par čevljev k onim, ki so bili izmaknjeni iz njegove trgovine. S pomočjo svojega prijatelja je možakarja z lakstimi čevlji prijel in ga odvedel do prvega stražnika. Na policiji je aretirani kmalu priznal, da je lakaste čevlje ukradel in da je član vlomilske trojice, ki je na debelo vlamljala na Terazijah. Izdal je policiji tudi imena obeh svojih pajdašev, ki ju je policija presenetila v njenem stanovanju. Obenem

AKO NAMERA VATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili MAPO Mesta New Yorka DOBITE JO BREZPLACNO AKO NAROČITE Slovensko-Amerikanski Koledar ZA 1939 Cena Kolesarja je: 50 centov Imamo jih še nekaj! "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y. (lahko pošljete vsoto v poštah znanakih po 2 oziroma po 3 cente)

109letna istarka umrla.

V vasi Brestacu pri Mitrovici je umrla kmetka Nata Krnjulac, ki je dosegla nenavadno visoko starost 109 let. Zapustila je ogromno potomcev. Bila je dvakrat poročena. Ko je bila stara 90 let, je začutila, da se počuti boljje in je zadnjih 19 let z lahkoto opravljala še razna dela, česar poprej ni več zmogla.

Kap jo je zadel, ko je mrtvemu soprogu prižgala svečo.

V Petrinji na Hrvatskem so pokopali uglednega meščana, upokojenega kamelista okrožnega sodišča Stjepana Halja. Ko je njegova soproga prižgala svečo pri njegovem mrtvaškem odru, jo je zadel kap.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je: KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois. POSLUJE ŽE 46. LETO Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois. SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,450,000 SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80% K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku. SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŽEV 182 SKUPNI PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 46-LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7,000,000 GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD" Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podpori organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti. K. S. K. Jednota sprejema v svojo mrežo članice in članke od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$25.00 do \$500.00 posmrtnine. V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine. BOLNIŠKA PODPORA: Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizko. K. S. K. Jednota nudí članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja. Člani in članice nad 60 let stari lahko urejajo pridajajočo jima rezervno izplačano v gotovini. Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega deliva vsak član in članica. Vsak Slovenec in Slovanka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materji vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj. V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podpori organizaciji, ustanovite ga; truba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja podjavnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

Peter Zgaga

Sodnik je vprašal obtoženca: — Ali je res, da ste sami kradli? Ali res niste imeli pri kraji nobenega tovarisa? — Res je, — je odvrnil obtoženec. — Dandanes je na svetu tako malo poštenjakov, da človek ne sme zaupati niti svojemu najboljšim prijateljem. Bolnik je rekel zdravniku: — Dasi bi rad, vam ne morem povedati, kako se počutim. Prišlo je kar nepričakovano, sam ne vem, kako. Nič prav zdrav nisem, pa ne vem zakaj. Zdravnik se je zamislil in odvrnil: — Težavna stvar. Nate, tukaj imate recept in ga nesite, sam ne vem kam. Vzemite vsako drugo uro, sam ne vem, koliko kapljic — pa boste zdravi, sam ne vem kdaj. Bogatin je šel k slikarju in mu je rekel, da naj ga naslika. Pogodila sta se za precejšnjo vsoto denarja. Ko je bila slika gotova, je bogatin ni hotel plačati, češ, da ni med njim in sliko nobene podobnosti. — To nisem jaz, — je trdil, — po tej sliki me nihče ne bo spoznal. — Dobro, — pravi slikar, — ne bom vas več silil, da jo vzamete. Le potrdilo mi napišite, da to niste vi. Bogatin je ugodil njegovi želji, slikar je pa poslal sliko na razstavo in zapisal pod njo: "Največji slepar." Se i-tega dne je bila slika kupljena za drag denar. Kupil jo je dotični bogatin. Pred kratkim sem čital, da je bila neka plavalka neprestano petdeset ur v vodi. To ni vendar nič, za božjo voljo! Jaz naprimer sem že par let neprestano v smoli. Ja, saj pravim, ljubezen. Poročila sta se, naslednjega dne pa nista več drug drugega pogledala. Ona bi si kmalu očij izjokala, on bi se pa najraje z glavo tresil ob zid. Pa veste, kaj je bilo? Nač, ne veste. Ona mu je v-o noč zatrjevala, da ga ima bolj rada kakor on njo, on se je pa pridušal, da jo ima bolj rad kakor ona njega. In tako sta se začela prepirati. Prihodnji teden bosta pa vložila tožbo za ločitev zakona. Nekoč je neki kralj na vzhodu jezdil skozi mesto. Naenkrat se mu je splašil konj in kralj je bil v veliki nevarnosti. Prišel je bil v veliki nevarnosti. Prišel je bil v veliki nevarnosti. Prišel je bil v veliki nevarnosti. Kralj ga je poklical k sebi v palačo in mu dejal: "Kako naj te poplačam? Hočeš denar ali službo?" "Nočem ne denarja, ne službe. Daj mi s seboj povelje, da mi mora vsak moč, ki se boji svoje žene, plačati cekin." Kralj je ugodil njegovi prošnji, vendar pa se je pri tem smejal in imel moža za neumnega. Čez nekaj časa pa pride mož zopet h kralju in mu pravi: — "Hvala ti, kralj, zakaj jaz sem si pridobil veliko denarja. Prišel je bil v veliki nevarnosti. Prišel je bil v veliki nevarnosti. Prišel je bil v veliki nevarnosti. "Kaj pa," vpraša kralj ves radoveden. "Mlado dekle, tako lepo, kakršne še nisi videl." "Pst, bodi tiho, kraljica se di poleg!" "No," je vzkljnil mož, "pa mi daj še ti cekin."

Kratka Dnevna Zgodba

ANTON ČECHOV:

ZGODBA IZ TEME

Srednjevelika muha je zlezla sodnemu svečaniku Gaginu v nos. Bodi, da je zaslal tjakaj iz ra lovednosti, bodi iz lahkomisljenosti ali zaradi teme...

se! Pri nas je tat v kuhinji! Stojim pri oknu, gledam ven, pa ti nekdo zleze skozi okno. Iz kuhinje se bo splazil v jedilnico v omari so žlice, Vasil!

sto — nak — tega ne! Zdaj naj ti brez halje romam okoli. Ko je prišel v kuhinjo, je krenil tjakaj, kjer je Pelagija ležala na skrini pod žličnikom.

Zunaj je bilo temno. Vidni so bili samo obrisi drevca in temne strehe sosednjav. Vzhod je prav prav malo pobledele, a tudi to medlo bledico so oblaki že skoraj preprežali.

Gagin se je počasi dvignil in se usedel na rob postelje, pri čemer je na ves glas zdehal. "Vrag vse vzemi, le kakšni ljudje ste to!" je zamrmral.

"Ti, slišiš — kaj bi se delala! Rajši povej tistemu svojeju potepencu, da naj se koj pobere z vrta! Slišiš! Pa precej! Tu nima kaj iskati!"

Plisno pa je Marija Mihaljovna sama prekinila. Ko je stala pri oknu in gledala na dvorišče, je nenadoma zakričala. Bilo ji je, kakor da se plazi z vrta, kjer je rasel mršav, obrezan topol, temna postava proti hiši.

"Pravim, da je prišel tisti gasilec k Pelagiji." "To je pa še hujske!" je zajecjela Marija Mihaljovna.

"No, no — le nikar ne misli, da si uboga Pepelka! Gledaj da mi pri priti izgine tvoj požaron! Si slišala?"

Nato se ji je zazdelo, ko da se je temna postava približala kuhinjskemu oknu in je ondi obstala, ne vedoč kako bi, pa je potem postavila nogo na okensko polico in — je izginila skozi odprtino.

"Glej, glej — nobenega cinizma. — Ali je to cinizem? Zakaj se pa onegavjš s tujkami, ki jih ne razumeš? To je vendar že od zdavnaj v navadi, draga moja! Zato je pa gasilec, da hodi k kuharicam vasovat!"

"No, no — saj je meni vseeno. Saj me je gospa poslala." In skoraj bi se bil Gagin začel opravičevati, da jo je prišel buditi.

"Tat!!" ji je šinilo v glavo in mrtvaška bledica se je razlila po njenem obrazu.

"Nak, Vasil slabo me poznaj! Niti misliti si ne smem, da bi se v moji hiši — kaj takega — in sploh! Prosim, da takoj stopiš v kuhinjo in mu ukažeš, da naj se pobere. Takoj! Jutri bom Pelagiji povedala, kar zasluži. Ko bom mrtva, si lahko dovolite cinizem v moji hiši, a dokler sem še živa — nak! Prosim, pojdi!"

"Pelagija," je nadaljeval čez čas, mojo spalno haljo si vzela, da jo osuši. Kje pa je?"

Bliskovito naglo si je njena domišljija zasnovala tisti prizor, ki se ga ženske na letovišču tako bojijo: tat se splazi v kuhinjo, iz kuhinje v jedilnico — v omari je srebrni pribor — potem je spalnica — sekira — roparski obraz — zlatnina. — Kolena so se ji zažubila in mrtveca jo je stresla.

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"Oh, gospod, oprostite, pozabila sem vam jo dati na stol. Tamle pri ognjišču visi na žeblju."

"Vasja!" je stresla moža. "Vasil! Vasilij Prokofijč! Oh, ti moj Bog, on ti pa spi ko mrlič! Tak zbudi se, Vasil, lepo te prosim!"

Gagin je pljunil, si nataknil copate, še enkrat pljunil in je odšel v kuhinjo. Tema je bila ko v rogu. In Gagin je moral tipaje iti navzdol. Spofoma se je dotipal do otroške sobe in je zbudil pestunjo.

"No, kaj pa vpiješ? Saj sam tukaj..." je zaslišala glas svojega soproga in hkrati njegove korake. "Ali te koljejo?"

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"No, kaj pa vpiješ? Saj sam tukaj..." je zaslišala glas svojega soproga in hkrati njegove korake. "Ali te koljejo?"

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"No, kaj pa vpiješ? Saj sam tukaj..." je zaslišala glas svojega soproga in hkrati njegove korake. "Ali te koljejo?"

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"No, kaj pa vpiješ? Saj sam tukaj..." je zaslišala glas svojega soproga in hkrati njegove korake. "Ali te koljejo?"

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"No, kaj pa vpiješ? Saj sam tukaj..." je zaslišala glas svojega soproga in hkrati njegove korake. "Ali te koljejo?"

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"No, kaj pa vpiješ? Saj sam tukaj..." je zaslišala glas svojega soproga in hkrati njegove korake. "Ali te koljejo?"

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"No, kaj pa vpiješ? Saj sam tukaj..." je zaslišala glas svojega soproga in hkrati njegove korake. "Ali te koljejo?"

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"Vasilij, meni je slabo, o, sree, sree..."

"No, kaj pa vpiješ? Saj sam tukaj..." je zaslišala glas svojega soproga in hkrati njegove korake. "Ali te koljejo?"

čebuli — po zelenjadni juhi. "Hu. V ozračju je nekaj takega — nič več ne bom spal. Več kaj, svečo bom prižgal. Kje so pa vžigalice? In pri tej priliki ti bom pokazal sliko državnega pravdnika. Včeraj se je poslavljaj od nas in je dal vsakomur svojo sliko. Pa svoj podpis."

Gagin je prižgal svečo. A se preden se je za korak prestopil od postelje, da bi šel po sliko, se je za njim oglašil presneljiv, vresčeč krič. Ko se je obrnil je zagledal dvojice razprtih oči svoje žene, ki so bile uprle vanj polne groze začenja, jeze...

"Ali si v kuhinji slekel svojo spalno haljo?" je vprašala vsa nrepana.

"Zakaj?"

Gagin se je pogledal in je od začudenja kričnil. Z ramenoma je bingljala gasilska sukinja namesto spalne halje.

Lov na črnega bobra

Poleg vseh drugih skrbi za priprave sprejema angleške kraljeve dvojice v Kanadi imata v Quebecu se eno težko skrbi, kje dobiti kožo črnega bobra, da jo pokloni visokemu gostu. Angleži, ki ljubijo starinske običaje so se spomnili davne obveznosti, da mora Kanada pokloniti kralju ali prestolonasledniku, kadar kdo izmed njih stopi na kanadska tla dvoje lososovih rogovij in dve koži črnega bobra.

Četrť tisočletja družba nikoli ni imela skrbi, da izpolni svoje obveznosti, kajti niti kralj Karol II, ki je dal družbi dragoceni monopol, niti kateri drugi izmed poznejših angleških kraljev ni nikoli stopil na kanadska tla. Šele leta 1927 je morala družba prvič izpolniti svojo obvezo, ko je Kanada posetil tedanji prestolonaslednik, današnji vojvoda Windsorski. To pot pa bo preko morskoro svoje posesti posetil sam kralj in družba je v velikih neprilikah, kje dobiti dve koži črnega bobra. Za par lososovogov rogovja ni nikakih težkoč, pač je stvar s črnim bobrom nekoliko nerodna.

Družba je skrbno prebrala in pregledala svoja skladišča in je med 16.000 kožami letoš-

nega ulovka našla samo eno črno bobrovo kožo. Poset visokoga gosta pa se bliža z velikansko naglico in tako je morala družba razposlati preko dvesto lovecev širom vse Kanade, da kdo morila le najde in ustrelj črnega bobra. Družbi gre pri tem na roko vesoljni Sumarski oddelk vlade v Quebecu, in nadejajo se, da se bo združenim naporom le posrečilo zaslediti redko divjatiino. Kakor vidno, imata Hudsonska družba in kanadska vlada res hude skrbi.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega čarovnika. Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značajni so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od sree nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvajajo iz človeka samo smeha, pač pa krohot. Cena \$2.40

CVETJE V JESENI. — VISOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Visoška kronika" sta najboljši dela pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe se junji se vršita v Skofji Loki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zaslala v nepoznano življenje ter prezgodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj." Cena \$1.00

ROMAN TRESH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdalših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vsi moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživl v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšeje prevoda si skor ne moremo želeli. Cena 85c.

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberške z vojske bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Pričevanje ga med najboljše sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših črtic. Cena \$1.50

SAMOSILNIA. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske. Cena \$1.50

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku. Cena 70c.

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50

ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejše delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govorice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti. Cena 55c.

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikancu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vživl. Cena 85c.

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živelo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finžgar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanc, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže. Cena \$4.00

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00

HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

Pozor rojaki! KADAR nameravate potovati v stari kraj; KADAR hočete poslati denar v stari kraj; se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči. Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na SLOVENIC PUBLISHING CO. POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA" 216 West 18th Street New York, N. Y.

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

10

Henrik zopet sede na stol.
"Ko boste pojedli druge z gnatjo obložene kruhe, vam bom kratko povedal zgodovino svojega življenja, ako me boste hoteli poslušati."

"Z velikim zanimanjem, to mi morete verjeti."
"Veseli me, da je za vas zopet kaj zanimivega. To mi je nov dokaz, da se boste zopet privadili na življenje," pravi Henrik.

"Vse mi napravite tako lahko, da bi bil nevhvaležen, ako se ne bi hotel otresti svojih skrbi."

"Dobro, potem me pa poslušajte."
Henrik Stöberg nekaj časa gleda pred se, kot bi hotel zbrati svoje misli, nato pa prične pripovedovati.

"Torej kot sem vam že povedal, sem sin kneta Friderika Stolberga, ki je imel v vasi ob potoku majhno kmetijo. Mati mi je umrla, ko sem imel komaj osem let in v gotovi meri je od tedaj v hiši mojega očeta manjkala duša in gonilna sila. Moja mati je s svojo dobroto in razumnostjo mogla obvladati očeta, ki je bil redkobeseden in čemer. Po njeni smrti pa ni bilo več njenega blagodejnega vpliva; oče ni več imel nobenega veselja do življenja, da bi se odbrljal. Šlo je, kakor je pač šlo. Stara dekla, ki je bila še bolj kratkobesedna in še bolj čemer, je prevzela gospodinjstvo in je mislila, da je napravila svojo dolžnost, do mene, ako me je čisto oblačila in mi je dajala jesti.

"Toda mati me je navadila in naučila vse kaj drugega in sem jo tako zelo pogrešal, da sem v postelji mnogokrat jokal, predno sem zaspal. Tega pa moj oče ni smel opaziti, ker bi me bil pretepil kot slabiča.

V nekaki otopenosti sem tako preživel dve leti. Tedaj pa sem srečal vašo gospod soprogo — oni dan naj bo blagoslovljen. Ravno zato, ker je bilo moje življenje tako brez svetlobe, je njena dobrota in ljubeznivost vplivala name tem močnejše in od onega dne je življenje pri meni dobilo zopet kak pomen inel sem nekaj, česar sem se veselil, česar sem se mogel veseliti, na kar sem mogel misliti, kot na nekaj svetlega, jasnega, nekaj lepega. Za njo sem bil vnet kot za kako dobro vilo, četudi sem jo le redkokdaj videl, in vendar me je tako srečanje navduševalo do prihodnjega. Bila je takorekoč pri meni pri vsakem mojem delu in, kadar sem kaj delal, sem se vprašal: Kaj bo milostljiva k temu rekla? Na mene je izvajala velik vpliv, ne da bi se tega poselito zavedal. Četudi sem bil priprost kmečki fant, se mi je zdelo, odkar me je vaša gospa božala po glavi s svojo nežno roko, kot da mi je bilo izkazano posebno priznanje, katero sem si moral zaslužiti s tem, da napnem vse svoje moči. Takrat sem prvič občutil, kako pomanjkljiva je bila moja vzgoja. Dovolj, od onega časa sem hrepenel čez svoje obzorje. Takrat sem bil odločen poba in sem onega dne šel k našemu staremu učitelju in sem ga vprašal, ako me ne bi hotel kaj več učiti kot moje sošolce. Mirno sem mu povedal, da imam mnogo prostega časa, katerega ne maram zapraviti z igranjem in s postavljanjem, kot moji tovariši. To sem mu moral precej nerodno povedati, toda stari učitelj me je zastopil in razumel moje hrepenenje po znanosti. Dolgo me gleda, na na svoj premišljeni način pravi:

"Ako hočeš! Priložnost imaš, toda se moraš resno zavzeti, da se boš učil."

Ako bi hotel! In učitelj me je tekom let naučil vsega, kar je znal sam in je imel veselje nad dobrim učencem. Njegova žena pa, ki je bila še kot dokle vzgojiteljica v Angliji, mu je pomagala pri njegovem delu in me je učila angleščine, in tedaj je moralo mnogo v trdo kmečko bučo, toda svitalo se mi je in učenja sem se oprjel resno in vsaka drobtinica znanja, ki sem si ga pridobil, je bil vdani pozdrav za gospo Erlachovo. Doništjeval sem si, kako bi pogledala, ko bi je pri kakem srečanju presenetil s svojim znanjem in bi jo celo pozdravil v angleškem jeziku. Toda ničesar nisem mogel in sem vedno ostal boječ kmečki fant in še celo potem, ko sem se že marsikaj naučil. Pa vendar se mi je zdelo, da ima veselje nad menoj in se je vsakikrat nekaj časa razgovarjala z menoj, kadar sem jo srečal.

Tako je šlo, dokler je nisem mazadnje videl na njeni smrti postelji in potem, ko sem postal star dvajset let in sem očetu pridno pomagal pri obdelovanju polja. Četudi sem bil vsled tega telesnega dela zelo truden, sem vendar izvrševal vse naloge pri učitelju in njegovi ženi.

Medtem pa je zadivjala vojna čez svet in prišli so hudi časi. Moj oče je izgubil za delo vse veselje in mi je vse prepustil. Nobenega veselja ni imel več živeti v težavnih razmerah. Njegov mlajši brat, ki je v svoji mladosti odpotoval v Ameriko in je imel veliko farmo, mu je tedaj pogosto pisal, da naj pride v Ameriko, da naj proda svoje posestvo in se naj naseli v Ameriki. In tako se je slednjič moj oče odločil, da gre v Ameriko in nekega dne me je vprašal, ako hočem z njim. V vsakem mladem fantu pa tiči nekaj pusto-lovščine. In tako sem se odločil, da grem s svojim očetom in sem sanjal o velikih delih, ki sem jih hotel izvršiti. V moji domovini me ni več držalo, oni čas je umrl moj učitelj in gospa Erlachova je bila tudi tako zelo bolna, da že več let ni zapustila hiše. Nikdar več je nisem videl. Čez svoj prirojeni krog sem že davno zrastlel, za kar se imam zahvaliti svojemu učitelju, domača hiša in vas sta mi postala pretesna in moj duh je hotel splavati v svet. Zato sem očetu z veseljem pritrčil. Oče je še nekaj časa dopisoval s svojim bratom, dokler mu ni slednjič sporočil, da naju z veseljem pričakuje in da bo v njegovi bližini v kratkem lepa farma na prodaj. Treba je bilo samo še dobiti kupca za kmetijo mojega očeta. To pa tedaj ni bilo težko, kajti inflacija je že p ričela iztezati svoje prste in vsakdo je hotel svoj denar naložiti v trdno vrednost. In kmalu je moj oče svoje posestvo za precej dobro ceno prodal. Predno pa je bilo treba odpotovati — potovanje tedaj je bilo zelo težavno — je moj oče nevarno zbolel; napadla ga je hripa, kateri se je pridružila še pljučnica in v enem tednu je bil mrtev.

(Nadaljevanje prihodnj.)

Albanija, zavetišče dervišev.

Največji del albanskega prebivalstva, približno tri petine ali 600.000 duš izpoveduje islamsko vero. Mohamedani so naseljeni po vsej deželi, največ jih je pa v srednji Albaniji. Oni imajo povsem samostojno cerkev, so zelo konservativni in krčevito se drže starih običajev. Zogov poskus odstraniti pajčolan in dati ženskam iste pravice, kakor jih imajo moški, je naletel zato v albanskih gorah na hud odpor. Konservativnost albanskih mohamedancev in spoštovanje starih običajev sta napravila iz Albanije zadnje zavetišče dervišev. Ko so bili v Turčiji razpuščeni in razgnani redi dervišev ter porušeni njihovi sloveči samostani v Istanbulu, Brusu in Konii, se je zateklo mnogo dervišev v Albanijo, kjer so jih radi sprejeli. Še pred leti je bilo baje v Albaniji blizu 200.000 privrženecv tajnih bratovščin 72 redov dervišev, s katerimi se je nekoč ponašala pobožna osmanska država.

Ni lahko odkriti v albanskih gorah zbirališče dervišev. Pobožni mohamedanski redovniki niso vredni pozornosti javnosti in v sami Tirani so le namigavali, da so derviši nekje v gorah. Čuvarji vrat kakor se derviši sami nazivajo, so bili tudi tam na moč ekskluzivna družba. Oblasti so vedele, da prebiva v albanskih gorah poglavar derviškega reda Refajev. Toda tudi tisti, ki je imel izredno srce, da je prišel do njega, je potreboval prav izdatno priporočilo, če je hotel vsaj nekoliko pogledati v tajne te sekte. Neki turški novinar, ki je prišel s priporočilnim pismom priznanega poglavarja pripoveduje, da se je sestel z vodjo Refajev v kavarni blizu sloveče mošeje Mibretti. Pismo mohamedanskega dostojanstvenika mu je omogočilo dostop do nekega obrednega stanka.

"Napotil sem se s sprevidnikom v širokih hlačah, ki je prišel pome v hotel, na mezzu v gore. Pot me je vodila po krajih, kjer se stezice sploh niso poznale. Slednjič sva prišla do skalnate terase nad rečico Škumini. Sredi terase sem v zadnjem trenutku zagledal štirioglato poslopje tako kjer me je na pragu sprejel Pir skrivnostnega reda. Sestanek se je bil pravkar pričel. Moje v temnih oblačilih so imeli na glavah štirioglate kape z arabskim napisom "Vse, kar je, bo minilo, razen Njegovega bitja".

Za pragom teke se je končalo 20. stoletje. Notranjost poslopja je bila kakor oteček srednjega veka. Z baklami v rokah so plesale po tleh sence

dervišev. Derviši so stali v krogu, sredi med njimi pa Pir. V eni roki je držal kratko palico, znak svojega dostojanstva in moči. Pir je začel molitve. Počasi je našteval 99 Allahovih imen nekaj tiho, potem pa vedno glasneje. Nekje v kotu se je oglasila tamburica in piščalke. Molitev z barbarskim glasbenim spremljevanjem je spravila derviše v ekstazo, potegnili jih je v ples, ki se konča s popolno izčrpanostjo, z izločitvijo lastnega bitja. V tem stanju se derviševi duši prikazuje Allahovo obličje in derviš dobi magično moč. Na višku ekstaze se po veri dervišev duša molečega združi z Allahom. V takem trenutku more derviš delati čudeže, prorokovati ali mučiti se, ne da bi čutil bolečine. K pobožnosti je res spadalo mučenje, histerično divje življenje, med katerim je stal edino zelenooki Pir kot nepremičen kip. Obred je trajal do polnoči. Potem je na Pirovo znamenje godba utihnila in v naslednjem trenutku so popadali derviši na tla med glasnimi klici. On je tu! On je tu! Misterij je bil končan in Pir me je odvedel k vratom. Pripovedoval mi je modrem Sejdu Ahmedu Refaju, ki je leta 1182 odkril to čudno pot k bogu. Zanimivo je, da pri teh obredih po zatrjevanju dervišev še nikoli nihče ni izgubil življenja, čeprav se ekstaza vedno stopnjuje do nerazsodnosti.

POBARVANO JEKLO.

V Združenih državah naseljeni Nemeec Oskar Bach je odkril in dal patentirati način barvanja jekla. S tem se jeklo obenem obvaruje rje. Bach je delal poskuse mnogo let. Leta 1930 mu je že pretela nevarnost, da bo podlegel konkurenci. Takrat se je pojavil s svojim odkritjem elektrotehnik kolumbijske univerze C. G. Fink. Prijavil je enega prvih

Nova VELIKA KUHARICA

20 dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. To je NAJPOPOLNEJŠE DELO, KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Obrepa knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu, 34 pa je novej barvanih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humek. . . .

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priceliti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebni izbiri in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedmi. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KUHARICA.

Četudi je osmi tisk knjige v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige sedaj znižana.

Naročite pri Velja samo \$5. (Poštno plačamo ml.)

KNJIGARNI: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

patentov na barvano jeklo. Toda ta patent se ni nikoli izkoristil industrijsko. Pozneje se je zvedelo, in so odkrili kemiki neke jeklarske družbe način, kako se da jeklo pobarvati. Toda podrobnosti o tem še zdaj niso prišle v javnost. Tudi Bach je do zadnjega molčal o svojem odkritju, in se zdaj se o njem ne ve mnogo. Znano je samo, da se jeklo najprej temeljito očisti s kislino, potem pa namaže z brezbarvnimi kemikalijami in segreje. Šnovi se spoje z jeklom, ki dobi na površini različno barvo, črno, zlato, bronasto, škrlatno,

modro, rdečo in zeleno. Ta proces je treba dobro razlikovati od procesa, s katerim bi se površina jekla enostavno pobarvala. Za to tu ne gre. Kemične spojine prodirajo v jeklo in postanejo bistvenih delovnih plasti, ki se obnem in lastnostih izpremenijo. Zlasti se poveča trpežnost odnosno odpornost površine jekla proti rji. Tako jeklo je skoraj podobno rji prosti zlitini kroma, nikla in železa. Bachov izum ima lahko to praktično posledico, da bo mogoče iz rje prostega in pobarvanega jekla graditi trdne in cenene stanovanjske hiše.

OTOK GOBAVIH POMORSKA TRDNJAVA.

V zalivu južnoafriškega mesta Cap leži otok Robben Island, ki ga je ljudska govornica imenovala "otok obupanil", ker so sem prevažali kaznjence in gobavece. Pred nekaj leti je otok imel 2500 prebivalcev, med katerimi je bilo 600 kaznjencev, 500 duševno bolnih in 1000 gobavecev. Leta 1934 se je prebivalstvo mesta Cap pričelo, da duh bolnikov prihaja s tega otoka prav v mesto. Nato je oblast vsa poslopja na otoku podrla in pomolovanja vredne prebivalce preselila drugam. Na prazen otok so se takoj naselili ščinkavec in pomorski ptiči v veliki množini. Leta 1937 so se začela tu graditi industrijska podjetja orožarn in tovarn streliva. Sedaj pa nameravajo otok popolnoma preurediti v utrjeno pomorsko oporišče, nekako tako kot Singapur, ki naj bi varovalo pomorsko pot iz Evrope okrog Afrike v Azijo, če bi bil Sueški prekop kdaj neraben.

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- ODPLUTJA — Meseca Maja
- 17. maja: Aquitania v Cherbourg, Hansa v Hamburg, Normandie v Havre
 - 20. maja: Saturnia v Trst, Columbus v Bremen
 - 23. maja: Nieuw Amsterdam v Boulogne
 - 24. maja: Queen Mary v Cherbourg, Deutschland v Hamburg
 - 25. maja: Champlain v Havre
 - 26. maja: Bremen v Bremen
 - 27. maja: Conte di Savoia v Genoa
 - 31. maja: Aquitania v Cherbourg, Hamburg v Hamburg, Normandie v Havre

- 2. junija: Europa v Bremen
- 3. junija: Rex v Genova
- 4. junija: De Garsses v Havre
- 6. junija: Ile de France v Havre
- 7. junija: Queen Mary v Cherbourg, New York v Hamburg
- 10. junija: Vulcania v Trst, Columbus v Bremen
- 13. junija: Bremen v Bremen, Champlain v Havre, Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 14. junija: Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre, Hansa v Hamburg
- 17. junija: Conte di Savoia v Genoa
- 20. junija: Europa v Bremen
- 21. junija: Queen Mary v Cherbourg, Ile de France v Havre, Deutschland v Hamburg
- 24. junija: Saturnia v Trst
- 27. junija: De Garsses v Havre
- 28. junija: Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre, Hamburg v Hamburg
- 30. junija: Bremen v Bremen, Mauretania v Cherbourg

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

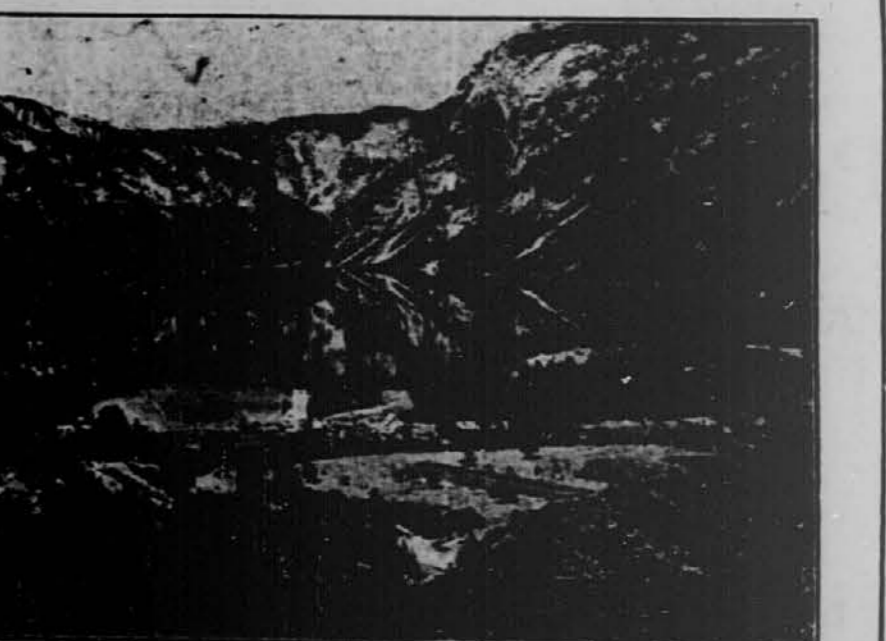
"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : 1 1

Bohinjsko jezero

216 WEST, 18th STREET, NEW YORK